

komaj vsako drugo leto enega Nemca — nemške okrajne šolske nadzornike, in to ostre, strastne Nemce iz tiste hiše v Ljubljani (realke), ki jo je postavil nemški denarni zavod (Kranjska hranilnica), in v kateri niti za vse slovenske realce ni slovenščina obligaten predmet. Ti nemški inšpektorji: Knappitsch, Proft, Benda, Belar, vsi veliki Nemci in nemškutarji, so dobili tudi mojo šolo in mene v oblast in se z grdenjem mojega postopanja maščevali nad mojimi slovenskimi grehi, kolikor sem jih zakrivil s svojim delovanjem zunaj šole za korist slovenskega naroda. Toda ti nemški mogočnejši mi niso mogli priti do živega, dokler sta bila deželna šolska nadzornika Smolej in Šuman. Pozneje pa se je zgodilo glede moje šole, da so iskali na njej nemških učencev in povpraševali, kako nemške učence slovenščino učim. Drugo delo je bilo, da so mi dali ukor, ker nisem mogel postreči z učnim načrtom naše šole v originalu, ki ga meni ni nihče dal v roke. (Natisniti sem dal pa v 25 letih načrt trikrat po konceptu, ki odgovarja originalu do pičice.) Tretje delo je bilo, da so mene glede metode (a šolo so hvalili) tako počrnili, da je referent (Nemec, hud nemški nacionalec) predlagal moje upokojenje. Moje priporočbe zoper to je sicer ministrstvo odbilo; vkljub temu pa nastanejo vprašanja, ki jih utegne upravno sodišče rešiti: Ali je zakonito, da mora iti v pokoj učitelj, ki je dokazal z zdravniškim izpričevalom, da je še zdrav; učitelj, ki se je ponudil (česar mu pa niso ustregli), da gre še enkrat k izpitu? Ali je zakonito, da mu niso odmerili cele pokojnine? Ali je po zakonu, da mu niso osem mesecev šteli za celo leto? Ali je po zakonu, da niso neke stalne remuneracije v poštrevzeli, ko so mu odmerjali pokojnino? Ali niso zakona rušili, ko se je moral poldrugi mesec pred koncem šolskega leta od šole posloviti?

Iz naše organizacije.

Štajersko.

Učiteljsko društvo za konjiški okraj je zborovalo dne 3. maja v Čadramu ob jako izborni udeležbi. — Predsednik pozdravi navzoče, posebno pa g. Ferka, učitelja, gg. Tribnika in Lamuta, oba visokošolca, kot goste. Nato se prečita zapisnik. Tovariša Brumen in Serajnik L. ml. želita, da bi se predlogi natančneje objavljali, kar se je vzelo na znanje. Kot tretja točka je bilo predavanje tov. Jurka (nadaljevanje). Ko je končal, mu je učiteljstvo burno aplavdiralo in izreklo željo, naj bi priobčil imenovani celo predavanje v kakem listu, kar je predavatelj obljubil. Tudi predavanje tov. Rosensteina (na kaj naj učitelj pazi pri prestopu iz nižjega razreda v višjega), je vsestransko želo obilo pohvale. Razvila se je o tem predavanju živahna debata. Iz vprašalne skrinjice se je rešilo tudi par vprašanj. Za namestnike delegatov za Zavezino zborovanje so se določili gg. Časl. Čuček, Serajnik Beno. Tov. Pleskovič predlaga, naj se vsi predlogi izročijo poročevalcema formulirani in napisani, da se izogne na ta način neljubih pomot. — Prihodnje zborovanje se določi v juliju v Stranica. Nato je predsednik zaključil sejo.

Književnost in umetnost.

Književno naznanilo. Prvi in drugi del svoječasno naznanjene štiridelne pesmarice »Šopek šolskih pesmi z nar. in v narodnem duhu zloženimi napevi« sta dotiskana, in pričnem ju razpošiljati takoj, ko prejmem še tudi II. del omenjene pesmarice od tiskarne. (Prvi del je že v mojih rokah.) Razpošiljanje se bo vršilo po onem redu,

kakor so se mi oglašali naročniki. Prosim torej potrpljenja! Pesmarice se je tiskalo samo 200 izvodov nad številom naročnikov. Kdor se še torej ni oglašil, pa si želi te pesemske zbirke, naj mi to blage volje čim najhitreje sporoči, zakaj brez izrečnega naročila ne nameravam pošiljati zbirke nikomur.

V Središču, dne 20. majnika 1906.

Anton Kosi.

„Zvonček“ št. 6 ima naslednjo vsebino: 1.) Pravljica. Borisov. Pesem. 2.) V slovo. Sokolov. Pesem. 3.) Očetov list. Ivo Trošt. Povest. 4.) Rajske ptice. Lad. Ogorek. Prirodopisni spis s podobo. 5.) O čudnem plesu. Juraj Pangrac. Narodna pripovedka. 6.) O Kriščanci, ki je na praznik sv. Marjete spravljala seno. Juraj Pangrac. Narodna pripovedka. 7.) V šolo. E. Gangl. Pesem s podobo. 8.) Moj, moj oče! Andrej Rapè. Povest. 9.) Vesela godba. Podoba. 10.) Težka pot. Kopoljski. Povest. 11.) Igrišče. I. B. Zabavni spis. 12.) Pouk in zabava.

Popotnik. Letnik XXVII. Štev. 5. Dragotin Pribil nadaljuje svoj temeljiti članek o »Obiteljskih večerih« ter govori v tej številki o načinih stikov med šolo in domom in o tozadevnih pedagoških poizkusih in nasvetih. — Potem čitamo nadaljevanje Heričevega, zadnjič začete članka »O bistvu, pomenu in važnosti Kernovega določnega glagola«. — Josip Brinar prijavlja konec svoje razprave »O reklih in njih uporabi v šoli«. — Zanimivo je nadaljevanje Kocbekovega in Neratovega poročila »S I. mednarodnega kongresa za šolsko higijeno v Norimberku l. 1904.« — V »Književnem poročilu« je natisnjena ocena »Učnih slik«, ki jih je izdala Slovenska Šolska Matica. — Polne ironije in sarkazma so tri slike, ki jih prijavlja J. R. r. pod skupnim naslovom »Iz perspektive«. Zadnja je celo — hud tobak! — »Razgled« je bogato založen. V celoti je tudi ta »Popotnikova« številka lepo izpričevalo trudoljubivosti in temeljitosti sotrudnikov in urednika.

Ljudmila Poljanec: Poezije. Založil L. Schwentner. V Ljubljani 1906. Str. 120. Cena broširani izvod 2 K, po pošti 2 K 10 h, elegantno vezan 3 K, po pošti 3 K 10 h. — O teh lepih »Poezijah« izpregovorimo še obširneje.

Vestnik.

Kako sodi Jaklič o našem delu, smo povedali zadnjič. Danes povemo, kako sodbo goji dalmatinsko učiteljstvo. »Učiteljski Glas«, glasilo »Saveza dalmatinskih učitelja«, priobčuje v zadnji številki to-le kratko notico: »Nama na izgled. Kako čitamo u odličnom »Učiteljskom Tovarišu«, naša slovenska braća, učitelji u Kranjskoj, živo rade i naprednju na korist svoga stališča i naroda. Skoro su imali zbor u Ljubljani, na kojem je odlučeno, da se osnuje »Učiteljsko štamparsko društvo«. Pravila su već pregledana i potvrgjena, te podnešena vlasti na odobrenje. Osim raznih koristnih ustanova, oni imaju još i svoj vlastiti novčani zavod, kao registrovanu zadrugu s ograničenim jamstvom. Do konca mjeseca travnja t. g. promet je Zadruga iznašao u novcu 67.413 K. O ovoj korisnoj ustanovi naše srodne braće i kolega, mi ćemo skoro opširnije progovoriti, eda se njeno blagotvorno djelovanje protegne i na naš kraj.« — Kdor ni popolnoma prevzet od politiške strasti, mu ne bo težko uganiti, čigava sodba je prava.

Naši listi. Na »Zavezini« skupščini smo izvedeli, da so naši listi provzročili 2576 K 33 h izgube, tako da je čistega imetja namesto 3997 K 34 h samo 1421 K 1 h. »Popotnik« ima dolga »Zvezni tiskarni« 1030 K 83 h. Pri »Učiteljskem Tovarišu« se je moralo samo za lansko leto odpisati zaradi izgube 2267 K 61 h. Tiska se »Učit. Tov.« v 841 izvodih, a plačujočih naročnikov je le 788. »Popotnik« ima 751 plačujočih naročnikov, a tiska se ga 925 izvodov. »Zvonček« se tiska v 1400 izvodih, med temi je plačujočih naročnikov 1079. Edini ta list je bil aktiven s 727 K 36 h.

Otvoritev trgovine. Soproga vrlega našega tovariša Hinko Likarja je otvorila trgovino s šleskim suknom. Držeč se gesla »Svoji k svojim«, priporočamo cenjenim kolegom, da omenjeno trgovino po možnosti podpirajo in to tembolj, ker smo prepričani, da se imenovana trgovka tudi naših učiteljskih društev spomni. S tem opozarjamo obenem na inserat v tej številki.

Javno ljudsko knjižnico ustanovi pevsko društvo »Adrija« v Barkovljah pri Trstu.

Razgled po šolskem svetu.

— „Hrvatski pedagoški književni zbor“ v Zagrebu je izbral na zadnji skupščini s triletno funkcijsko dobo za predsednika Stjepana Basarička, za tajnika Josipa Kirina in za blagajnika Josipa Klobučarja, torej trojico mnogozaslužnih prvoborcev bratskega hrvaškega učiteljstva.

— **Dobrohotnost vlade v Bosni.** Bosanska vlada je tudi letos oddala tri prosta mesta v kopališču Ilidže za c. kr. uradnike iz Dalmacije. Popolnoma je prezrla učiteljstvo, daši ima prav to mnogo zaslug, da je to kopališče zaslovelo. Povsod dele dobrote z dvojno mero. Učiteljstvu je vedno določena tista, ki je — prazna.

Listnica uredništva.

Današnje poročilo o »Zavezini« skupščini nam je vzelo toliko prostora, da smo morali obilico drugega gradiva odložiti tako v uredniškem kakor v inseratnem delu do prihodnjic. Prosimo potrpljenja! Vse pride polagoma na vrsto.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

St. 1290.

Kranjsko.

Na štirirazredni ljudski šoli v Sodražici je popolniti stalno, oziroma začasno učno mesto.

Pravilno opremljene prošnje naj se semkaj vlagajo do dne 29. junija 1906.

Prosilci, ki v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državnnozdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno fizično sposobnost za službovanje.

C. kr. okrajni šolski svet v Kočevju, dne 21. maja 1906.

Št. 1198.

Na enorazredni ljudski šoli na Erzelju se razpisuje s tem učno mesto v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj predpisanim potom do 29. junija 1906.

Prosilci, kateri v kranjski javni šolski službi še niso stalno nameščeni, morajo z državnnozdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okr. šolski svet v Postojni, dne 28. maja 1906.

Št. 671.

V litijem okraju se razpisuje učno, oziroma voditeljsko mesto na enorazrednici v Doleh v stalno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predlagajo semkaj podpisanim potom do dne 23. junija 1906.

Prosilci za stalno nameščenje, kateri v kranjski javni službi še niso stalno nameščeni, morajo z državnnozdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno telesno sposobnost za šolsko službo.

C. kr. okr. šol. svet v Litiji, dne 25. maja 1906.

Št. 764.

Štajersko.

V političnem okraju Celje se sledeče službe učiteljev, oziroma učiteljic s pričetkom zimskega tečaja popolnijo:

1.) Dvoje mest okr. pomožnih učiteljev in sicer: eno mesto definitivno, eno pa provizorično, za politični okraj Celje s plačo po I. krajnem razredu;

2.) na 4 razredni ljudski šoli v Petrovčah (III. krajni razred) eno mesto učitelja oziroma učiteljice;

3.) na 3 razredni ljudski šoli na Frankolovem (III. krajni razred) eno mesto učitelja, oziroma učiteljice (dobi eno sobo proti plačanju stanarine 3 K na mesec);

4.) na šolski podružnici spadajoči k ljudski šoli Št. Juriju ob Taboru na Ojstrici (III. krajni razred) mesto učitelja s prostim stanovanjem (eno sobo);

5.) na dvorazredni ljudski šoli pri Sv. Štefanu (III. krajni razred) mesto nadučitelja;

6.) na 3 razredni ljudski šoli v Zibiki in na 4 razredni pri Sv. Vidu pri Grobelnem (III. krajni razred) po eno mesto učitelja oziroma učiteljice;

7.) na 5 razredni deški šoli v Trbovljah-Vode (krajni šolski svet Trbovlje, II. krajni razred) eno mesto učitelja;

8.) na 3 razredni nemški ljudski šoli v Laškem trgu (II. kr. razr.), eno mesto učitelja, s prostim stanovanjem in kurivom.

Prošnjiki za te službe imajo pravilno opremljene prošnje vložiti predpisanim uradnim potom do dne 30. junija 1906 pri dotičnem krajnem šolskem svetu (za mesta pomožnih učiteljev pa pri okrajnem šolskem svetu v Celju).

Okrajni šolski svet v Celju, dne 24. maja 1906.

Naznanilo otvoritve.

Cenjenemu učiteljstvu naznanjam, da sem otvorila

trgovino s trpežnim in finim šleskim suknom.

V nadi, da me cenjeno učiteljstvo podpira s svojimi naročili, zatrjujem istemu, da mi bo prva skrb, da postrežem vsakomur z najboljšim blagom po najnižjih cenah.

Z odličnim spoštovanjem

Ludovika Likarjeva

trgovka s suknom.

Grahovo pri Rakeku na Notranjskem.

N. B. Vzorci se pošiljajo franko.

Šolske tiskovine

priporoča

tiskarna **J. BLASNIKA** naslednikov
v **Ljubljani.**

Ne zabite
„Učiteljskega konvikta!“

Šolske tiskovine

odobrene po dež. šolskem svetu

ter vse tiskovine za obrtne nadaljevalne šole po naj-novejših predpisih priporoča tvrdka

Dragotin Hribar v Ljubljani.